

izvirnika. To, kar se tu bere, ni Prešeren, in Prešerna hočemo, najsi bode že v nemški obliki. Kaj nam je dal on v svojih tercinah in stancih, to razvidimo iz Žigonove razprave o tercinski arhitektoniki v Prešernu (Primeri „Zbornik“ 1906).

Še par misli bi hotel tu omeniti. Prvič se mi zdi, da vse nekako hoče poskušati svojo moč na Prešernu, vse eksperimentira. Saj imamo zato Zamejskega itd., a Prešerna naj se loti, kdor ga res razume. S spoštovanjem naj bi ga uživali, ne pa brskali po predalih njegove poezije. Poglejmo Nemce! Kaj je njim Goethe! Kaki možje in kako pišejo o njem! — Drugič: kdor hoče prelagati Prešerna danes, mora imeti pesniško zmožnost in ga poznati do zadnjega kotička. Čas je, da se že dokopljemo do pravega spoznanja, kaj je pravzaprav Prešeren, čas, da odpravimo razne šušmarje z njegovimi besedami: „Le čevlje sodi naj kopitar!“

Janko Bratina.

Vjekoslav Rosenberg-Ružić: Sonata za klavir op. 10. Cena 3 K. Založil L. Schwentner v Ljubljani. Dokaj priporočljiva klavirska skladba, obsegajoča troje delov: allegro moderato — andante in scherzo intermezzo -- prestissimo (saltorello). Krepka v svoji osnovi je izvedena polno doneče in spevno. Temperamentno je pisan posebno tretji del (saltorello), ki je sam zase efektivna, vendar primerno lahko izvedljiva skladba, s katero nastopijo naši pianisti z gotovim uspehom pred javnostjo. Izdaja te sonate je ponatisk iz VI. letnika „Novih akordov“ 1906/7.

Dr. V. F.

Danilo Fajgel: Jamski odmevi. Cena 50 h. Založil J. Zazula v Idriji. Zbirka moških zborov, zloženih na besedilo rudarskih pesmi Jožefa Zazule. Zbori so preprosti in ustrezajo po svojem besedilu določenemu svojemu namenu.

Dr. V. F.

Slovensko gledišče. A. Drama. Konec glediške sezone nam je prinesel še eno izvirno noviteto. Dne 9. in 19. marca se je uprizoril na našem odru igrokaz v treh dejanjih „Antonio Gledjevič“, ki ga je prosto po dr. Iv. Tavčarjevi zgodovinski povesti spisal naš nadarjeni igralec Hinko Nučič.

Gospod Nučič je pokazal vsekakor dober okus, da se je lotil dramatizacije baš te Tavčarjeve povesti, in radi priznavamo, da se mu je dramatizacija tudi prav dobro ponesla. V tehničnem oziru se da njegovemu delu komaj kaj prirekati. Vidi se, da so mu dobro služile skušnje, ki si jih je pridobil kot igralec o zahtevah odra. A tudi notranja zgradba drame ni slaba. Vse se v njej lepo logično razvija, a kar nas je pri gospodu Nučiču še posebno iznenadilo, je to, da se je znal izogniti vsemu nenaravnemu patosu, dasi sujet igre skoro sili v to. Kaka prilika za deklamacije v zadnjem dejanju, ko obišče pesnika sestra v zaporu, ona, ki je kriva vse nesreče! A gospod Nučič se ni dal zapeljati. Konec je tako brez vse kričavosti, tako umetniško diskreten, da smo se v istini čudili... Malo ostrejša karakterizacija

posameznih oseb je skoro edino, kar bi se mi želeli v Nučičevi drami in pa tisto poudarjanje slovanstva, brez katerega ta igra pač biti ne more, naj bi bilo izraženo na neki bolj, recimo — originalen način. —

Ni fraza, ako rečemo, da je pokazal gospod Nučič s tem svojim delom lep dramatiški talent, vsekakor lepši nego marsikdo drugi, ki je poskušal pri nas svojo srečo na gledališkem odru. Nučičeva igra je pa tudi boljša nego marsikak tuj fabrikat, ki je bil z velikim aplavzom sprejet v našem gledališču, in zato nas je kar bolelo, da je bilo gledališče skoro prazno, ko se je „Antonio Gledjevič“ uprizoril drugič. To dejstvo nam daje povod, da izpregovorimo besedico na naslov intendance. Vsa zadnja leta se je uprizoritev izvirnih novitet odlašala za nazadnje. Znane so nam le redke izjeme od tega pravila. Vemo tudi, zakaj se je delalo tako. Spekuliralo se je pač na rodoljubje našega gledališkega občinstva, češ, izvirno igro pojde pač gledat, dočim bi kake druge morda ne šlo! Da se je ta kalkulacija tako pogosto, da, skoro vedno izjalovila, bi bilo moralo vodstvo našega gledališča izpametovati! Zato naj bi se po naši misli poslej postopalo drugače! Tistega rodoljubja, na katero se je zidalo, ali ni, ali pa je manj močno, nego so močne razmere! Zato pa veljaj odslej načelo, da se imajo izvirne igre uprizoriti ob najugodnejšem in ne ob najslabejšem času! Le na ta način bomo zares pospeševali razvoj domače dramatike! Kajti našim dramatičnim pisateljem je treba izpodbude in s tem, da se njih igre igrajo v praznem gledališču, se pač ne izpodbujajo!

Dne 26. februarja se je ponovila Bernsteinova drama „V stiski“, dne 2. in 25. marca so igrali in sicer obakrat popoldne „Revčka Andrejčka“, a 25. marca zvečer ponovili „Divjega lovca“. Obe predstavi nazadnje imenovanega dne bi bili imeli biti na korist dramskemu osebju, a je bilo gledališče prazno, čemur kriva ni bila menda toliko nehvaležnost občinstva, nego nesrečne razmere: splošna utrujenost ob koncu sezone in pa slabo izbrani igri.

Dne 12. in 22. marca zvečer in 17. marca popoldne smo videli noviteto „On in njegova sestra“, burko s petjem v štirih slikah, spisal Bernhard Buchbinder, uglasbil Rudolf Raimann. Ta igra, ki so jo poprej že uprizorili v našem gledališču Nemci, pomeni skrajno profanacijo umetnosti posvečenih prostorov! Odpuščamo intendanci našega gledališča, da je uprizorila ta dobremu okusu toli nasprotujoči dramski stvor puhloglavega pisatelja, ker je bila po tolikih resnih večerih enemu delu naše gledališke publike takorekoč dolžna poskrbeti enkrat tudi za malo zabave, odpuščamo ji tudi zaradi tega, ker se je potrudila za to, da je dvakrat v tej igri nastopila kot gost gospa Polakova iz Zagreba, ki je navzlic grozni duševni praznoti, zevajoči iz vseh koncev omenjenega dela, vendarle dobila priliko, pokazati nam nekoliko umetnosti — mislimo pa, da bi morale biti take predstave v prihodnje zabranjene v deželnem gledališču za nas kot za Nemce. Saj je mnogo zabavnih stvari, ki vendar niso tako strašno banalne!

B. Opera. Dne 1. marca so uprizorili prvič v sezoni Čajkovskega „Pikovo damo“ in jo ponovili dne 26. marca. Prvega dne je imel svoj častni večer tenorist pl. Rezunov, zadnjega basist Raneč. Dne 3. marca so peli četrtič in dne 19. marca popoldne, ko sta imela moški in ženski operni zbor svojo benefico, petič „Evangeljnika“. Dne 5. marca je imela svoj častni večer naša zaslužna primadona Skalova. Pela se je po daljšem premoru prvič v letošnji sezoni Verdijeva „Traviata“, ki se je ponovila še 7. marca. Dne 15. marca, ko je imel svoj častni večer basist Betetto, in 17. marca smo čuli istotako po daljšem presledku zopet enkrat „Fausta“, a dne 21. marca se je pela na korist neumorno